Сарненська центральна бібліотека
Методичний відділ

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ТА ПАМ'ЯТНИХ ДАТ на 2023 рік

Сарни – 2022

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР
ЗНАМЕННИХ ТА ПАМ'ЯТНИХ ДАТ У 2023 РОЦІ

Міжнародні десятиліття за рішенням ООН:

- 2014 – 2023 роки – Десятиліття стійкої енергетики для всіх;
- 2015 – 2024 роки – Міжнародне десятиліття осіб африканського походження;
- 2016 – 2025 роки – Десятиліття дій ООН з проблем харчування;
- 2018 – 2028 – Міжнародне десятиріччя дій "Вода для сталого розвитку"
- 2019 – 2028 – Міжнародне десятиріччя ООН щодо сімейних фермерських господарств;
- 2021– 2030 – Міжнародне десятиріччя Організації Об'єднаних Націй з відновлення екосистем;
- 2021 – 2030 – Міжнародне десятиріччя науки про океан в інтересах сталого розвитку;
- 2022 – 2032 – Міжнародне десятиріччя мов корінних народів.

Генеральна асамблея ООН оголосила про відзначення:

- 75 років від часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН Конвенції про геноцид (09.12.1948р.);
- 75 років від часу прийняття Генеральною асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини (10.12.1948р.).
-

ЄС оголосив:

- Столицю Естонії Таллінн– «зеленою» столицею Європи;
- Угорське місто Веспрем – культурною столицею Європи Всесвітньою столицею книги – Аккру (столицю Гани).

НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ: Президент України оголосив: 2018 – 2027 роки – Десятиріччям української мови.

Постанови Верховної Ради України про відзначення:

Відомих подій в Україні:

- 450 років від часу заснування друкарні у Львові Іваном Федоровим (1573);
- 375 років від початку повстання козаків на Запорожжі, початку визвольної війни, обрання гетьманом Богдана Хмельницького (січень 1648);
- 225 років від часу видання "Енеїди" Івана Котляревського (1798);
- 150 років від часу заснування у Львові Наукового товариства імені Шевченка (початкова назва – Літературне товариство імені Шевченка) (1873);
- 125 років від часу започаткування "Літературно-наукового вісника" (1898);
- 125 років від часу видання першого тому "Історії України-Руси" Михайла Грушевського (1898);
- 100 років від часу створення літературної організації "Гарт" (1923);
- 100 років від початку політики "українізації" – заходів на підтримку розвитку української мови (1923);
- 50 років фільму "В бій ідуть тільки "старики"" (1973).

СІЧЕНЬ

1 – Всесвітній день миру. Новорічне свято. **200** років від дня народження Шандора Петефі (1823-1849), угорського поета.

3 – **110** років від дня народження Рибака Ната́на Самі́йловича (1913-1978), українського письменника..

4 – Всесвітній день азбуки Брайля.

380 років від дня народження Ісаака Ньютона (1643-1727), англійського фізика, математика.

6 – Святвечір. Багата кутя. **125** років від дня народження Сосюри Володи́мира Микола́йовича (1898- 1965), українського поета, перекладача. **85** років від дня народження Стуса Васи́ля Семе́новича (1938-1985), українського поета, прозаїка, перекладача

7 – Різдво Христове. **170** років від дня народження Аркаса Мико́ли Микола́йовича (1853-1909), українського композитора, історика, громадського діяча.

9 - **90** років від дня народження Негоди Миколи Тодосійовича (1928-2008), українського письменника.

10 - **185** років від дня народження Воробкевича Григо́рія Іва́новича (1838- 1884), українського поета.

12 - **395** років від дня народження Шарля Перро (1628-1703), французького письменника.

13 – День пам'яті преподобної Меланії (Маланки). Щедрий вечір.

14 – Новий рік за старим стилем. День Святителя Василя Великого.

19 – Водохреща. Свято Богоявлення Господнього.

22 – **День Соборності України.** 105 років від дня утворення Української Народної Республіки. **235** років від дня народження лорда Джорджа Ноела Гордона Байрона (1788-1824), англійського поета-романтика.

23 - **240** років від дня народження Стендаля (Анрі-Марі Бейль), (1783-1842), французького письменника.

24 - **90** років від дня народження Євгена Михайловича Дударя (1933), українського письменника.

25 – День студентів. Тетянин день.

27 – **Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.**

29 – **День пам'яті Героїв Крут** (105 років бою під Крутами (1918), що відбувся під час наступу більшовицьких військ на Київ).

ЛЮТИЙ

3 - **105** років від дня народження Забашти Любові Вавилівни (1918-1990), української поетеси, драматурга, прозаїка.

6 - **120** років від дня народження Шовкопляса Юрія Юрійовича (1903-1978), українського письменника.

8 - **195** років від дня народження Жуля Верна (1828-1905), французького 8 письменника 85 років від дня народження Давидова Анато́лія Іва́новича (1938-2002), українського письменника.

9 - **120** років від дня народження Жоржа Сіменона (1903-1989), французького письменника.

10 - **125** років від дня народження Бертольда Брехта (1898–1956), німецького письменника, теоретика мистецтва, театрального і громадського діяча.

14 – День Святого Валентина. Всесвітній день безпечного інтернету.

15 – Стрітення Господнє. **День вшанування учасників бойових дій на території інших держав**.

16 – **210** років від дня народження Гулака-Артемовського Семе́на Степа́новича (Артемовського) (1813-1873), оперного співака, композитора, актора, драматурга.

17 – День спонтанного прояву доброти.

20 – **День Героїв Небесної Сотні.**

21 – Міжнародний день рідної мови.

24 – **Річниця вторгнення росії в Україну (російсько-українська війна).**

25 – Прийнято перший офіційний Державний герб України

26 – Прощена неділя. **90** років від дня народження Любомира Гузара (1933-2017), церковного діяча, предстоятеля Української греко-католицької церкви, громадського діяча, богослова.

БЕРЕЗЕНЬ

1 - **105** років тому (1918) Українська Центральна Рада прийняла закони про Державний герб УНР (тризуб), грошову систему, громадянство.

3 – Всесвітній день письменника.

5 – **120** років від дня народження Забіли Наталі Львівни (1903-1985), української поетеси, драматурга.

8 – Міжнародний жіночий день.

9 - **209** років від дня народження Шевченка Тараса Григоровича (1814-1861), українського поета, художника, мислителя. **100** років від дня народження Олійника Миколи Яковича (1923-1997), українського письменника.

12 - **160** років від дня народження Вернадського Володимира Івановича (1863-1945), українського науковця-енциклопедиста, історика, філософа, природознавця.

13 - **135** років від дня народження Макаренка Антона Семеновича (1888-1939), українського педагога, письменника.

14 –. **День українського добровольця.**

17 – Створено Українську Центральну Раду (1917). **120** років від дня народження Дольд-Михайлика Юрія Петровича (1903-1966), українського письменника.

20 – Міжнародний день щастя. **195** років від дня народження Генріка Ібсена (1828-1906), норвезького драматурга, поета.

21 – Всесвітній день поезії. Всесвітній день людей із синдромом Дауна.

22 – Свято Сорока святих. Всесвітній день водних ресурсів.

24 – Всесвітній день боротьби з туберкульозом.

25 – Година Землі. Міжнародний день солідарності з працівниками, які утримуються під вартою чи зникли безвісти.

КВІТЕНЬ

1 – День сміху. Міжнародний день птахів.

2 – Міжнародний день дитячої книги.

3 - **115** років від дня народження Олійника Степана Івановича (1908-1982), українського поета, гумориста і сатирика. **105** років від дня народження Гончара Олеся Терентійовича (1918-1995), українського письменника.

4 – День створення НАТО (1949). Міжнародний день просвіти з питань мінної небезпеки і допомоги в діяльності, пов'язаної з розмінуванням. 205 років від дня народження Томаса Майна Ріда (1818–1883), англійського письменника.

5 – Перша українська конституція (1710).

7 – Благовіщення Пресвятої Богородиці. Всесвітній день здоров'я.

11 – Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів.

15 – День довкілля.

16 – Великдень.

18 – Міжнародний день пам'яток і визначних місць. День пам'яток історії та культури.

22 – **Міжнародний день Землі. День довкілля (ІІІ субота).**

23 – Всесвітній день книги та авторського права.

26 – **День пам'яті Чорнобильської трагедії.**

30 – **140** років від дня народження Ярослава Гашека (1883-1923), чеського письменника-сатирика.

ТРАВЕНЬ

1 – Свято Весни і праці. Міжнародний день солідарності трудящих.

3 – Всесвітній день свободи преси. Всесвітній день Сонця. **135** років від дня народження Грінченка Миколи Олексійовича.

6 – День великомученика Георгія Побідоносця (Юрія Змієборця, Георгія Переможця).
8 – **День пам'яті та примирення.** Всесвітній день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
9 – **День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.**
14 – **День Матері в Україні.**
15 – Міжнародний день сім'ї. **150** років від дня народження Скоропадського Павла Петровича (1873-1945), українського державного, політичного діяча, воєначальника, гетьмана України (1918).
18 – **День скорботи і пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу (1944). День вишиванки.** Міжнародний день музеїв.
20 – **День Європи.**
21 – **День пам'яті жертв політичних репресій**
24 – День рівноапостольних Кирила і Мефодія. День слов'янської писемності і культури.
25 – Вознесіння Господнє.
27 – День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження.
29 – Міжнародний день миротворців ООН.
31 – Всесвітній день без тютюну.

ЧЕРВЕНЬ
1 – **Міжнародний день захисту дітей. Всесвітній день батьків.**
4 – День Святої Трійці. П'ятидесятниця. Всесвітній день безвинних дітей-жертв агресії.
5 - Всесвітній день охорони навколишнього середовища. **125** років від дня народження Федеріко Гарсія Лорки (1898—1936), іспанського поета, драматурга.
6 – День журналіста.

18 – День медичного працівника. **95** років від дня народження Сергія Петровича Плачинди (1928-1913), українського письменника.
20 – **Всесвітній день біженців.**
22 – **День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Початок німецько-радянської війни. 125** років від дня народження Еріха Марії Ремарка (1898-1970), німецького письменника.
25 – День молодіжних та дитячих громадських організацій.
26 – Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу.
28 – **День Конституції України.**

ЛИПЕНЬ
3 - **140** років від дня народження Франца Кафки (1883-1924), німецького письменника.
7 – Різдво пророка Іоанна Хрестителя. Свято Івана Купайла.
8 – День родини.
10 - **105** років від дня народження Джеймса Олдріджа (1918-2015), англійського письменника.
12 – День Святих Верховних апостолів Петра і Павла.
14 - **120** років від дня народження Ірвінга Стоуна (1903-1989), американського письменника.
16 – **115** років від дня народження Барки Василя Костянтиновича (Очерета) (1908-2003), українського письменника і перекладача.
18 - **105** років від дня народження Забашти Василя Івановича (1918-2016), українського живописця, педагога, громадського діяча.
22 - **145** років від дня народження Януша Корчака (Генрика Гольдшмідта), (1878-1942), польського педагога, письменника, лікаря.
24 – День рівноапостольної княгині Ольги.

27 - **175** років від дня народження Ганса Гоффмана (1848-1909), німецького письменника та публіциста.
28 – **День Української Державності. День Хрещення Київської Русі-України. День пам'яті рівноапостольного великого князя Володимира.**
30 – Міжнародний день дружби. **205** років від дня народження Емілі Джейн Бронте (1818-1848), англійської поетеси та письменниці.

СЕРПЕНЬ
1 - **110** років з дня смерті Лесі Українки (1871–1913), української поетеси.
2 – День пророка Іллі.
6 – День Повітряних Сил Збройних сил України. Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї.
12 – **Міжнародний день молоді.**
14 – Медовий Спас.
19 – Преображення Господнє. Яблучний Спас.
23 – **День Державного Прапора України.** Європейський День пам'яті жертв сталінізму і нацизму.
24 – День Незалежності України.
28 – Успіння Пресвятої Богородиці.
29 – **День пам'яті захисників України.** Міжнародний день дій проти ядерних випробувань. **155** років від дня народження Старицької Людми́ли Миха́йлівни (Старицької-Черняхівської), (1868-1941), української письменниці, поетеси, драматургині.

ВЕРЕСЕНЬ
1 – День знань. **Початок Другої світової війни** (1939).
2 – **День закінчення Другої світової війни** (1945).
5 – Міжнародний день благодійності.

9 – День українського кіно. День фізичної культури і спорту України
10 – День пам'яті жертв фашизму.
15 – **410** років від дня народження Франсуа де Ларошфуко (1613-1680), французького письменника.
16 – Міжнародний день охорони озонового шару.
17 – Міжнародний День Батька. День рятівника.
21 – Різдво Пресвятої Богородиці. Друга Пречиста Міжнародний день миру.
22 – День партизанської слави України.
26 – **130** років від дня народження Микити Павловича Годованця (1893–1974), українського поета-байкаря. Міжнародний день боротьби за повну ліквідацію ядерної зброї.
27 – Свято Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього. Всесвітній день туризму.
28 – **220** років від дня народження Проспера Меріме (1803-1870), французького письменника та перекладача. **105** років від дня народження Сухомлинського Василя Олександровича (1918-1970), українського педагога, письменника. **100** років від дня народження Самбука Ростисла́ва Феодо́сійовича (1923-1996), українського письменника.
30 – День мучениць Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії. **Всеукраїнський день бібліотек.**

ЖОВТЕНЬ

1 – Міжнародний день людей похилого віку. День вчителя. Міжнародний день музики.
5 - 100 років від дня народження Володимира Васильовича Канівця (1923-2017), українського письменника.
14 – **Покрова Пресвятої Богородиці. День Українського козацтва. День захисників і захисниць України.**
21 - **190** років від дня народження Альфреда Бернгарда Нобеля (1833–1896), шведського інженера–хіміка і підприємця.

24 – День Організації Об’єднаних Націй.
28 – **День визволення України від фашистських загарбників** (1944).

ЛИСТОПАД

1 – **30** років - День народження Європейського Союзу (1993). **125** років від дня народження Бе́дзика Дмитра Іва́новича (1898-1982), українського прозаїка, драматурга, журналіста. ліста, та громадсько-культурного діяча з Лемківщини.
7 – **110** років від дня народження Альбера Камю (1913-1960), французького письменника.
9 – День преподобного Нестора Літописця. Міжнародний день боротьби проти фашизму, расизму та антисемітизму. **День української писемності та мови.** Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва.
10 – Всесвітній день науки в ім’я миру та розвитку. Всесвітній день молоді.
11 – День Незалежності Польщі.
16 – Міжнародний день толерантності. Міжнародний день відмови від паління.
17 – Міжнародний день студента.
20 – Всесвітній день дитини.
21 – **Собор Архістратига Михаїла. День Гідності та свободи.**
25 – **День пам’яті жертв голодоморів. 90-і роковини Голодомору 1932-1933 років в Україні**. **185** років від дня народження Нечуя-Левицького Івана Семеновича (1838-1918), українського письменника.
27 - **160** років від дня народження Кобилянської О́льги Юліа́нівни (1863-1942), української письменниці та громадської діячки
29 - **245** років від дня народження Квітки-Основ'яненка Григорія Федоровича (1778-1843), українського письменника, драматурга, засновника одного з перших українських театрів.

ГРУДЕНЬ

1 – Всесвітній день боротьби зі СНІДом. **110** років від дня народження Воронька Плато́на Мики́товича (1913-1988), українського поета.

3 – **Міжнародний день людей з інвалідністю.**

4 – Введення у храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста.

5 – Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку (Всесвітній день волонтерів). **145** років від дня народження Олександра Олеся (Кандиби Олександра Івановича) (1878-1944), українського поета.

6 – **День Збройних сил України.**

7 – День великомучениці Катерини. День місцевого самоврядування.

9 – Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду. Міжнародний день боротьби з корупцією. **160** років від дня народження Грінченка Бориса Дмитровича (1863-1910), українського письменника, педагога, фольклориста, мовознавця, лексикографа, етнографа, історика, публіциста, упорядника і видавця "Словника української мови", громадського діяча.

10 – День захисту прав людини.

12 - 95 років від дня народження Бикова Леоні́да Фе́доровича (1928-1979), українського режисера, актора театру і кіно.

13 – День святого апостола Андрія Первозванного. **130** років від дня народження Миколи Хвильового (Фітільова Миколи Григоровича), (1893-1933), українського поета, прозаїка, публіциста, критика.

14 – **День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.**

17 – День пам'яті великомучениці Варвари.

19 – День Святого Миколая. **110** років від дня народження Амосова Миколи Михайловича (1913-2002), українського лікаря, науковця, громадського діяча, академіка.

22 - **190** років від дня народження Марка Вовчка (Вілінської Марії Олександрівни) (1833-1907), української письменниці, етнографа, перекладача.
24 - **225** років від дня народження Міцкевича Ада́ма Берна́рда (1798-1855), польського поета, засновника романтизму у польській літературі.
25 – Католицьке Різдво. Лютеранське Різдво.
26 – День подарунків. **125** років від дня народження Плужника Євгена Павловича (1898-1936), українського письменника, поета, драматурга, перекладача, представника розстріляного відродження.

Календар дивовижних дат:

- 15 січня – День народження Вікіпедії (2001р.);
- 29 січня – Міжнародний день без інтернету (2000р.);
- 9 березня – День народження ляльки Барбі (1959р.);
- 6 квітня – Всесвітній день мультфільмів (2002р.);
- 11 липня – Всесвітній день шоколаду (1995р.);
- 5 серпня – Міжнародний день світлофора (перший – 05.08. 1914р.);
- 16 вересня – Міжнародний день "з'їж яблуко";
- 19 вересня – День народження смайла (1982р.);
- 6 жовтня – Всесвітній день усмішки (1999р.).